

Atrium

Draagvlak als resultaat van gezamenlijke kennis

Lerend Netwerk

KATHELIJNE TOEBAK [BELEIDSCOÖRDINATOR DETECTIE EN PARTICIPATIE LOKAAL BIJ AFDELING ADVISEREN EN PARTICIPEREN LOKAAL, RUIMTE VLAANDEREN]

Sinds het Atrium Lerend Netwerk – een informeel samenwerkingsplatform van Ruimte Vlaanderen met de lokale besturen – in 2007 van start ging, is er veel veranderd. De bestuurlijke context wordt tegenwoordig gekenmerkt door een sterke lokale autonomie. Een sterk netwerk tussen en met de lokale besturen is daarom belangrijker dan ooit (niet in het minst voor Ruimte Vlaanderen zelf). De opgave voor de atriumwerking wordt steeds breder, de doelstelling van kennisuitwisseling is verruimd naar co-creatie, detectie en samenspel.

Een nieuw interbestuurlijk partnerschap

De zeer hiërarchische benadering en centrale sturing in de Vlaamse ruimtelijke ordening heeft plaatsgemaakt voor een netwerkgedachte. Zowel in de vergunningencontext als binnen een planningscontext zonder goedkeuringstoezicht werken de drie bestuursniveaus vandaag samen als gelijkwaardige partners. De regie over concrete ruimtelijke beslissingen ligt daarbij voor minstens 90 procent in handen van de gemeentebesturen. Deze context impliceert een nieuwe manier van (samen)werken. Elke bevoegde overheid moet daarin zijn eigen rol kunnen spelen en tegelijkertijd is het in het belang van alle partners om het interbestuurlijk samenspel vorm te geven en manieren te vinden om af te stemmen en samen te werken. Sturing en controle hebben plaatsgemaakt voor samenwerking, verantwoordelijkheid nemen en vertrouwen geven (Van Butsele, Toebak 2015). Bouwen aan een partnerschap en bestuurskracht is in het belang van alle partijen. Zeker als het leidt tot een betere interbestuurlijke beleidscultuur en realisatie van Vlaamse doelstellingen op het terrein. Ruimte Vlaanderen maakte de afgelopen jaren van beleidsafstemming een kernproces in haar werking. In haar beleidsbrief 2015-2016 ging minister Schauvliege vervolgens het engagement aan om de structurele inzet van het lerend netwerk te verankeren¹ en beloofde ze een meer gerichte inzet van mensen en middelen vanuit gedragen beleidsdoelstellingen en het detecteren van lokale potenties.

¹ Cfr. OD68 in de beleidsnota 2014-2019 Omgeving

Een platform is een belangrijk instrument gebleken om tot structurele samenwerking te komen (Toebak, Van Butsele, 2016). De ontwikkeling van het Atrium Lerend Netwerk als interbestuurlijk samenwerkingsplatform om kennisdeling te faciliteren, ligt dan ook helemaal in deze lijn. Gemeentelijke, intergemeentelijke, provinciale en Vlaamse ambtenaren komen op regelmatige tijdstippen samen om in vertrouwen kennis en ervaring uit te wisselen. De netwerkmomenten worden georganiseerd rond kleine vaste intervisiegroepen (lokale atria) en in grotere groepen op regionale of provinciale schaal (atriumcontactdagen, atria op maat, infodagen). Ruimte Vlaanderen wakkerde zo een cultuurverandering aan, plaatselijk voortbouwend op samenwerkingen die intercommunales of provincies al hadden opgestart.

Het resultaat vandaag is de nooit eerder geziene wisselwerking Vlaams-lokaal. Informeren, inspireren en stimuleren vanuit Vlaamse kaders enerzijds, leren en detecteren uit de lokale praktijk en co-creëren van Vlaams beleid anderzijds. Ook de andere Vlaamse beleidsdomeinen en -velden erkennen de trek-ersrol van Ruimte Vlaanderen en maken gebruik van het forum om hun informatie met lokale besturen te delen en draagvlak te creëren.

**DE REGIE OVER
CONCRETE
RUIMTELIJKE
BESLISSINGEN LIGT
VOOR MINSTENS
90 PROCENT IN
HANDEN VAN DE
GEMEENTEBESTUREN.**